

I forhold til Jørn Bertelsens mange år som salgschef, så giver arbejdet med juletræer rig lejlighed til at bruge kroppen i løbet af dagen. Foto: Einar Bo Thomsen.

5

gode råd om dyrkning af juletræer i Vestjylland

- 1. Proveniens:** Dyrkningen starter, når man planter. Vigtigst at vælge proveniens, der egner sig bedst lokalt. Gå aldrig på kompromis med proveniens og plantekvalitet.
- 2. Læ:** Blæsten i Vestjylland er ikke ideel til juletræer. Der skal være læ. Vi planter skiftevis 21 rækker med nordmannsgran og derefter et læbælte af én række sitka eller omorica.
- 3. Arrondering:** Træerne skal plantes på marker der vender rigtigt, så frosten kan løbe af. Forårsfrosten og østenvinden om foråret er farlig.
- 4. Pasning:** Vær over hvert eneste træ flere gange hvert år med gødning, sprøjtning, fuglepinde, topregulering, reparations- og formklip m.m. De sidste år før salg arbejder man med hvert eneste træ 3-4 gange om året.
- 5. Afsætning:** Vil man ikke selv afsætte, skal man finde en grossist, man har tillid til.

Han kvittede solidt job og blev juletræesproducent

Skiftet fra salgschef til juletræesproducent er et af de bedste valg, Jørn Bertelsen nogensinde har taget.

Af Einar Bo Thomsen
 ebt@landbrugsmediene.dk
 tlf. 33 39 47 65

Klokken var halv tre, da Jørn Bertelsen slukkede traktoren forleden morgen. Dagen før var den halv to. Også om morgenen.

For er man juletræesproducent, er det nu, der skal høstes. Hele dagen, og nogle gange også den halve nat.

»Vi sover efter jul,« siger Jørn Bertelsen med dét lille smil, der er helt nødvendigt, når man samtidig med en arbejdsdag på op til 20 timer også skal lede arbejdet for fem

ansatte og medhjælp fra familie og venner.

Fra efterårsferien og fire uger frem klipper de 35 ton pyntegrønt, og de følgende seks uger frem til juleaften fælder de 14.000 af deres egne juletræer og arbejder som entreprenør for andre juletræesproducenter. Dermed er Jørn Bertelsen en af landets store juletræesproducenter.

Farvel til fast løn og pension

Det lå ellers ikke i kortene, at han skulle dyrke juletræer - og da slet ikke på fuld tid. På trods af sin uddannelse som landmand og agronom har han ikke arbejdet med praktisk landbrug i mange år. Men for 11 måneder siden kvittede han sit gode job med månedsløn og pension for at hellige sig juletræerne.

»Min kone og jeg købte allerede i 2000 to små ejendomme på i alt 88 hektar ved Holstebro. Der var lidt juletræer og pyntegrønt, men vi købte ikke jorden for at dyrke juletræer i storskala. Det, der trak, var den naturskønne beliggenhed ved Vegen Ådal og muligheden for på sigt at have lidt produktion,« siger Jørn Bertelsen.

Men i løbet af de første to år på ejendommen blev han gre-

Kravene skærpes. »Grossisterne vil have træerne så friskfældede som overhovedet muligt. Derfor kommer leveringstidspunkterne med kort varsel. Det udfordrer os, men det er også med til at gøre arbejdet spændende,« siger Jørn Bertelsen. Foto: Einar Bo Thomsen.

bet af ideen om at skabe en produktion, der var til at leve af, og med tiden sige sit faste job op.

»Selvom priserne på juletræer ikke var for gode, plantede vi allerede i efteråret 2002 knap fem hektar med juletræer. Siden har vi hvert år plantet yderligere 3-4 hektar, så arealet nu er så stort, at jeg kan leve af juletræerne og har en medhjælper på fuld tid hele året og fire medhjælpere

op til jul,« fortæller han.

I dag er 46 af de 88 hektar plantet til med nordmannsgran til juletræer og med nobilis og bjergfyr til pyntegrønt. Derudover forpagter han otte hektar og klipper pyntegrønt på yderligere fire.

14.000 juletræer

Sidste år blev det til 12.000 solgte træer, og han kunne sagtens sælge mere end 15.000 i år. Men han holder lidt igen.

»Jeg sælger 14.000 træer i år. For priserne er ikke helt så gode som sidste år. De små træer under 150 cm og træer af dårlig kvalitet er faldet med op til en tredjedel i pris. Så de får lov til at blive stående og vokse sig større og bedre,« siger han.

Dyrkning af juletræer er en kapitalkrævende produktion. De samlede omkostninger fra plantning til høst er på mellem 40 og 50 kr. pr. træ, og da der plantes 6.000 træer pr. hek-

tar, løber de samlede omkostninger op i mellem 240.000 og 300.000 kr. pr. hektar, før træerne er salgsklar.

40 hektar til fuldtid

For at tjene en fuldtidsløn ved arbejde med juletræer kræves der omkring 40 hektar, vurderer Jørn Bertelsen.

I år sælger Jørn Bertelsen træerne for i gennemsnit lige over 100 kr. Helt fra starten har han eksporteret træerne gennem Skovdyrkerne. Bortset fra de 3.000 træer, han sælger i Danmark, eksporteres alle træerne med hjælp fra Skovdyrkerne, der sikrer, at træerne bliver solgt til en god pris.

Når Jørn Bertelsens produktion de næste par år vokser til 20.000 træer om året, bliver han en af landets allerstørste producenter. Noget han ikke i sin vildeste fantasi havde drømt om, da han købte jorden for 14 år siden.

»Når jeg kikker tilbage, så er det et af de bedste valg, jeg nogensinde har taget. Juletræesproduktion er spændende og afvekslende, og der er hele tiden nye udfordringer. Og samtidig er jeg rigtig glad for det fysiske arbejde i naturen,« siger Jørn Bertelsen.

Kidbæk juletræer

■ 48 ha med juletræer
 10 ha med pyntegrønt

■ 11.000 træer eksporteres,
 3.000 sælges i Danmark

■ 35 ton pyntegrønt, der primært sælges til 17 kirker

■ Arbejdspladser: I alt 2,3